

تجزیه و تحلیل صورتهای مالی

تقدینگی کوتاه مدت

نقدینگی کوتاه مدت

(توانایی پاسخگوئی به تعهدات کوتاه مدت)

نقدینگی

- قابلیت تبدیل دارائی ها به نقد و یا توانایی به دست آوردن نقد
- میزان دسترسی موسسه به منابع برای پاسخگویی به نیازهای نقدی

مهم ترین اثرات فقدان نقدینگی:

– از دست دادن فرصت ها

– سود دهی کمتر

– (و در نتیجه) زیان سرمایه

زمان بندی جریان های نقد ورودی و خروجی (در راستای

چشم انداز و عملکرد اتی شرکت) ↙

جهت ارزیابی نقدینگی کوتاه مدت ، سرمایه در گردش به طور گسترده ای مورد استفاده قرار می گیرد و شامل اقلام زیر است :

دارائی های جاری
بدهی های جاری

نسبت جاری :

نسبت جاری از تقسیم مجموع دارایی های جاری بر مجموع بدهی های جاری بدست می آید.

این نسبت نشان می دهد که در مقابل هر یک ریال بدهی جاری چه میزان دارایی جاری وجود دارد.

مولفه های تشکیل دهنده دارائی جاری:

- نقد و معادل های نقد
- اوراق بهادار قابل فروش
- حسابهای دریافتنی
- موجودی های کالا
- پیش پرداخت هزینه ها

مولفه های تشکیل دهنده بدهی های جاری:

- منابع نقدی مصارفی مانند
- حساب های پرداختنی
- اسناد پرداختنی

$$\frac{\text{دارائی های جاری}}{\text{بدهی های جاری}} = \text{نسبت جاری}$$

علل استفاده جهت تجزیه و تحلیل :

- پوشش بدهی های جاری
- سپری در برابر زیان ها
- ذخیره وجوه نقدینه

در گذشته عدد 2 را برای این نسبت مهم در نظر می گرفتند اما اکنون بدون توجه به ترکیب اقلام مختلف دارایی جاری و در نظر نگرفتن این نسبت در طی چند سال گذشته ، این نسبت را بی معنی می دانند.

به طور کلی می توان گفت هر اندازه نسبت جاری شرکت بزرگتر باشد ، آن شرکت در پرداخت بدهی های جاری با مشکل کمتری مواجه خواهد بود یا به عبارت دیگر بستانکاران تامین بیشتری خواهند داشت.

در تفسیر نسبت جاری باید به نوسانات آن در طول مدت ، توجه داشت. زیرا امکان دارد که موسسه ها در پایان سال مالی با حساب آرایه و واریز موقت بعضی از اقلام بدهی و برگشت این اقلام در اوایل سال بعد این حساب را بهتر جلوه دهند.

نسبت آنی یا سریع

مشکل بزرگی که در نسبت جاری وجود دارد این است که این نسبت از لحاظ نقدینگی همه اقلام دارایی جاری را یکسان در نظر می گیرد. در صورتی که از نظر نقدینگی دارایی جاری را به دو دسته می توان تقسیم کرد :

■ آنچه نقد و یا در حکم نقد است. مانند وجه نقد و بانک و حسابها و اسناد دریافتی. که به این دسته دارایی های آنی گفته می شود.

■ گروهی که از طریق فروش به نقد تبدیل می شوند. مانند موجودی های جنسی اعم از مواد و کالا.

نسبت سریع با کاستن موجودی کالا از دارایی های جاری و سپس تقسیم باقیمانده بر بدهی های جاری بدست می آید. موجودی کالا معمولاً درجه نقد شدنشان از سایر اقلام داراییهای جاری کمتر است و در هنگام تصفیه نیز زیان بیشتری را موجب می شود. با توجه به توضیح فوق اندازه گیری قدرت پرداخت بدهی های کوتاه مدت بدون اتکاب به فروش موجودیهای کالا حائز اهمیت است.

موجودی کالا - دارایی های جاری

= نسبت آبی

بدهی های جاری

با توجه به تعاریف مذکور می توان دریافت که دارایی آنی بیشتر از موجودی کالا می تواند در تامین طلب بستانکاران محور اتکا قرار گیرد. بنابراین از نسبت دیگری به نام نسبت آنی استفاده شده است که در این نسبت همه اقلام دارایی جاری به جز موجودی کالا را منظور می کنند.

نسبت آنی از تقسیم دارایی آنی بر بدهی جاری بدست می آید. این نسبت بدین مفهوم است که در مقابل یک ریال بدهی جاری ، یک ریال دارایی جاری آن هم به صورت نقد و یا حساب قابل وصول و تبدیل به نقد در مدتی کوتاه وجود دارد. نسبت آنی موسسه ها باید برابر با 1 و یا بیشتر از آن باشد تا موسسه بتواند از محل دارایی های آنی بدهی های جاری خود را پردازد.

استدلال تحلیلگرانی که استاندارد نسبت آنی را 1 می دانند این است که این عدد مرز بین قدرت نقدینگی کافی و قدرت نقدینگی ناکافی شرکت است.

این نسبت یکی از مفید ترین نسبت هاست. وبه وضوح نشان می دهد که آن قسمت از دارایی جاری که از لحاظ ارزش ، ثبات بیشتری دارد و احتمال کاهش در آن کمتر است تا چه میزان می تواند پشتوانه طلبکاران کوتاه مدت قرار گیرد

نسبت جریان نقدی

نسبت وجوه نقد و اوراق بهاداری که به راحتی قابل تبدیل به نقد می باشد به بدهی های جاری. این نسبت که بعضاً به آن نسبت نقدینگی **Liquidity Ratio** می گویند، نشان می دهد که بدهی ها به چه میزان، به فوریت قابل پرداخت شدن هستند. نسبت نقدی در مقایسه با نسبت آنی **Quick Ratio** به جریان نقدینگی نزدیکتر است.

نسبت نقد:

وجه نقد + معادل های نقد + اوراق بهادار قابل فروش

دارائی های جاری

نسبت نقد به بدهی های جاری:

وجه نقد + معادل های نقد + اوراق بهادار قابل فروش

بدهی های جاری

نسبت سرمایه در گردش

سرمایه در گردش با عنوان **Capital Working** شناخته می شود و با استفاده از دو فرمول قابل محاسبه است:

1. فزونی دارایی ها بر بدهی ها،
سرمایه در گردش خواهد بود

سرمایه در گردش = بدهی ها - دارایی ها

2. استفاده از ارقام غیر جاری:

$$\text{تغییر در بدهیهای بلند مدت} + \text{تغییرات دارایی های بلند مدت} - \text{تغییر در ارزش خالص} = \text{سرمایه در گردش خالص}$$

نسبت جاری و نسبت سرمایه در گردش خالص

مقدار نسبت جاری یک موسسه با سرمایه در گردش رابطه مستقیم دارد. مخصوصاً:

۱. اگر دارائی‌های جاری از بدهی‌های جاری بیشتر شود، سرمایه در گردش خالص مثبت خواهد شد و نسبت جاری بزرگتر از عدد یک می‌شود.

۲. اگر دارائی‌های جاری یا بدهی‌های جاری مساوی شود سرمایه در گردش خالص صفر، و نسبت جاری برابر با یک خواهد شد.

۳. اگر دارائی‌های جاری از بدهی‌های جاری کمتر شود، سرمایه در گردش خالص منفی و نسبت جاری از عدد یک کمتر می‌شود.

نسبت‌های نقدینگی

برای تجزیه و تحلیل سیاست‌هایی که در مورد مدیریت سرمایه در گردش اتخاذ شده، می‌توان از دو نسبت دیگر که آنها را «نسبت نقدینگی» (LR) می‌نامند استفاده کرد. مقدار این نسبت‌ها به طریق زیر محاسبه می‌شود:

وجوه نقد + اوراق بهادار قابل فروش

 = LR1

کل دارایی‌های جاری

وجوه نقد + اوراق بهادار قابل فروش

 = LR2

کل بدهی‌های جاری

نسبت‌های مالی و استراتژی‌های سرمایه در گردش

موسسه ای که مدیریت سرمایه در گردش آن، محافظه‌کارانه عمل کند، موقعیت زیر را خواهد داشت: نسبت نقدینگی، نسبت جاری و نسبت سرمایه در گردش خالص آن بالا خواهد بود. مدیر مالی موسسه ای که سیاستی جسورانه در پیش می‌گیرد می‌کوشد تا مقدار این نسبت‌ها را کاهش دهد و چه‌بسا سرمایه در گردش خالص موسسه را منفی کند. دو معیار مشخص‌کننده سیاست سرمایه در گردش عبارتند از: ۱. تجزیه و تحلیل روند زمانی نسبت‌ها و سرمایه در گردش خالص؛ ۲. مقایسه نسبت‌های شرکت با مقادیر متعلق به متوسط صنعت.

بدهي‌ها و ارزش خالص	دارايي‌ها
<p>بدهي‌هاي جاري: حساب‌ها و اسناد پرداختي حاصل از معاملات حساب‌ها و اسناد پرداختي حاصل از غيرمبادله‌اي حصه جاري حساب‌ها و اسناد پرداختي بلندمدت تسهيلات مالي کوتاه مدت سپرده‌هاي دريافتي</p> <p>جمع بدهي‌هاي جاري</p>	<p>دارايي‌هاي جاري: موجودي نقد سرمايه گذاري‌هاي کوتاه مدت حساب‌ها و اسناد دريافتي حاصل از معاملات موجودي مواد و کالا سفارشات و پيش پرداخت‌ها علي الحساب‌ها</p> <p>جمع دارايي‌هاي جاري</p>

<p>بدهي‌هاي جاري - دارايي‌هاي جاري = سرمايه در گردش (ريال)</p>
<p>بدهي‌هاي جاري / دارايي‌هاي جاري = نسبت جاري (بار)</p>
<p>بدهي‌هاي جاري / دارايي‌هاي آني = نسبت آني (بار)</p>

بدهي‌هاي غير جاري:	دارايي‌هاي غير جاري:
<p>حساب‌ها و اسناد پرداختي بلند مدت پيش دريافت‌هاي بلندمدت تسهيلات مالي دريافتي بلند مدت ذخيره مزاياي پايان خدمت کارکنان جمع بدهي‌هاي غير جاري</p>	<p>دارايي‌هاي ثابت مشهود دارايي‌هاي نامشهود سرمايه گذاري‌هاي بلند مدت ساير دارايي‌ها</p>
<p>ارزش خالص: ارزش خالص پايان دوره جمع بدهي‌ها و ارزش خالص</p>	<p>جمع دارايي‌ها</p>

گزارش نسبت‌های مالی دانشگاه‌های در تاریخ ۱۵/۰۷/۹۳

نسبت نقد به بدهی	نسبت آنی	نسبت جاری	سرمایه در گردش (ارقام به میلیارد ریال)	نام	کد
۰.۸۲	۱.۲۲	۱.۹۵	۲۳۲۵	تبریز	۱۰۱
۳.۱۶	۴.۵۶	۵.۵۱	۴۸۴۹	ارومیه	۱۱۱
۰.۹۴	۱.۴۴	۲.۰۷	۵۵۳	اردبیل	۱۲۱
۰.۴۱	۰.۹۷	۱.۵۲	۱۳۲۹	اصفهان	۱۳۱
۰.۵۳	۰.۷۰	۱.۳۶	۳۳۵	بوشهر	۱۵۱
۲.۳۸	۳.۲۲	۳.۵۸	۲۵۴۰	دانشگاه ایران	۱۶۱
۰.۸۰	۱.۳۹	۲.۷۱	۴۴۶۲	دانشگاه تهران	۱۶۲
۱.۳۴	۲.۰۱	۲.۷۳	۲۱۶۷	دانشگاه شهید بهشتی	۱۶۳
۸.۸۵	۱۷.۷۲	۳۲.۹۲	۹۱۶	بیمارستان قلب و عروق شهید رجایی	۱۶۶
۰.۱۸	۰.۳۱	۰.۵۵	-۱۰۲	بیمارستان مسیح دانشوری	۱۶۷
۰.۵۷	۱.۰۹	۱.۴۱	۲۲۹	شهرکرد	۱۷۱
۲.۱۹	۲.۹۴	۳.۷۹	۷۲۳	خراسان شمالی	۱۸۱
۸.۰۰	۹.۳۶	۱۱.۶۱	۱۴۳	اسفراین	۱۸۲
۰.۶۶	۱.۰۰	۱.۴۴	۱۴۲۸	مشهد	۱۹۱
۱.۳۴	۱.۸۶	۲.۴۴	۲۵۱	سبزوار	۱۹۲
۱.۳۱	۱.۵۸	۲.۱۲	۱۳۵	گناباد	۱۹۳
۲.۲۲	۴.۰۰	۴.۵۶	۱۶۱	تربت حیدریه	۱۹۴
۲.۰۷	۲.۹۱	۳.۷۱	۳۳۰	نیشابور	۱۹۵
۱.۹۶	۲.۹۸	۴.۰۳	۸۳۷	بیرجند	۲۰۱

گزارش نسبت‌های مالی دانشگاه‌های در تاریخ ۱۵/۰۷/۹۳

نسبت نقد به بدهی	نسبت آتی	نسبت جاری	سرمایه در گردش (ارقام به میلیارد ریال)	نام	کد
۲.۳۳	۳.۲۵	۳.۸۳	۲۸۴۸	اهواز	۲۱۱
۲.۵۴	۳.۲۵	۳.۸۶	۴۶۳	دزفول	۲۱۲
۰.۵۹	۰.۸۲	۱.۲۲	۱۲۷	آبادان	۲۱۳
۰.۴۶	۰.۸۸	۱.۰۱	۱	بهبهان	۲۱۴
۰.۸۱	۱.۵۱	۲.۵۸	۷۲۰	زنجان	۲۲۱
(۰.۶۱)	۰.۰۶	۰.۴۲	-۲۳۸	سمنان	۲۳۱
۲.۲۱	۳.۰۹	۳.۹۱	۳۵۲	شاهرود	۲۳۲
۴.۳۱	۵.۱۲	۶.۶۵	۲۰۸۵	زاهدان	۲۴۱
۱.۱۶	۱.۳۱	۱.۴۷	۱۱۵	ایرانشهر	۲۴۳
۲.۲۷	۳.۳۹	۴.۴۶	۴۲۲	فسا	۲۵۱
۱.۲۲	۲.۲۵	۲.۷۸	۳۳۶	جهرم	۲۵۲
۰.۷۷	۱.۳۴	۱.۶۹	۲۳۵۱	شیراز	۲۵۳
۱.۰۹	۱.۶۵	۱.۹۰	۱۵۸	لارستان	۲۵۵
۰.۴۶	۱.۰۹	۱.۷۷	۴۷۲	قزوین	۲۶۱
۰.۷۵	۱.۵۲	۲.۲۵	۴۲۸	کاشان	۲۸۱
۲.۹۹	۳.۸۰	۴.۲۲	۲۶۹۵	کردستان	۲۹۱
۲.۸۷	۴.۰۰	۴.۶۴	۴۲۱	رفسنجان	۳۰۲

گزارش نسبت‌های مالی دانشگاه‌های در تاریخ ۱۵/۰۷/۹۳

نسبت نقد به بدهی	نسبت آنی	نسبت جاری	سرمایه در گردش (ارقام به میلیارد ریال)	نام	کد
۱.۴۳	۴.۰۶	۴.۶۱	۱۹۴	دانشگاه بقم	۳۰۴
۲.۱۸	۴.۰۰	۵.۵۵	۲۳۷۳	کرمانشاه	۳۱۱
۰.۱۲	۰.۲۹	۰.۵۸	-۴۳۶	یاسوج	۳۲۱
۰.۳۹	۰.۸۵	۱.۲۲	۲۹۸	گلستان	۳۳۱
(۰.۵۷)	(۰.۳۱)	(۰.۰۷)	-۱۰۱۲	گیلان	۳۴۱
۳.۲۷	۵.۰۲	۶.۰۱	۱۳۶۵	لرستان	۳۵۱
۰.۶۰	۱.۱۱	۱.۵۹	۳۶۳	بابل	۳۶۱
۰.۴۳	۰.۷۰	۱.۱۰	۳۰۰	مازندران	۳۶۲
۰.۶۴	۰.۹۱	۱.۳۱	۳۴۱	اراک	۳۷۱
۱۲.۸۷	۱۲.۸۷	۱۸.۲۸	۱۰۸	ساوه	۳۷۲
۰.۸۲	۱.۴۴	۲.۵۶	۱۴۵۰	هرمزگان	۳۸۱
۰.۹۷	۱.۶۱	۲.۲۵	۹۹۳	همدان	۳۹۱
۲.۲۲	۴.۲۸	۷.۰۳	۲۰۷۶	شهید صدوقی یزد	۴۰۱
۰.۶۳	۰.۸۸	۱.۳۳	۲۲۳	البرز	۴۱۱